

INGLIZ TILI GRAMMATIKASINI O'QITISH TEXNOLOGIYASI**Otakulova Kamola Otabekovna**

Termez davlat pedagogika instituti

Otakulovakamola04@gmail.com

ANOTATSIYA: Ushbu maqolada ingliz tili grammatikasini o'qitishdagi texnologik yondashuvlar va metodlar muhokama qilinadi. An'anaviy, kommunikativ va integratsion o'qitish strategiyalari tahlil qilinib, multimediya vositalari, onlayn platformalar va gamifikatsiya kabi innovatsion texnologiyalarning o'quv jarayonini yaxshilashdagi roli o'rganiladi. Maqolada talabalar ehtiyojiga mos ravishda interaktiv va differensial yondashuvlardan foydalanishning ahamiyati ta'kidlanadi. Shuningdek, texnologiyalarni darslarda qanday qilib qo'llash va grammatika ko'nikmalarini samarali o'rgatish bo'yicha amaliy misollar keltirilgan. Xulosa qilib, texnologiyalarning zamonaviy til o'qitishdagi ahamiyati ko'rsatilgan.

Kalit so'zlar : Grammatika, An'anaviy usul, Kommunikativ yondashuv, Integratsiya, Innovatsion texnologiya, Interaktiv, Gamifikatsiya, Individual yondashuv, Ko'p tildan foydalanish, Til ko'nikmalari, O'qitish platformasi, Ta'lim vositalari, Vizual o'qitish, Rolly o'yin, Hayotiy kontekst, Onlayn resurslar, Til bilimi darajasi, Rag'batlantirish, Mustaqil o'qitish, Ta'lim usullari.

ANNOTATION: This article discusses the technological approaches and methods used in teaching English grammar. It explores traditional, communicative, and integrated teaching strategies, focusing on how innovative technologies such as multimedia tools, online platforms, and gamification can enhance the learning process. The paper emphasizes the importance of using interactive and differentiated teaching methods to adapt to students' needs. Moreover, it presents practical examples of how these technologies can be implemented in the classroom to improve the acquisition of grammatical skills and motivate students. The article concludes by highlighting the significant role of technology in modern language teaching.

Key words : Grammar, Traditional method, Communicative approach, Integration, Innovative technology, Interactive, Gamification, Individual approach, Multilingualism, Language skills, Learning platform, Educational tools, Visual learning, Role play, Real-life context, Online resources, Language proficiency, Motivation, Autonomous learning, Educational methods.

АННОТАЦИЯ : В данной статье рассматриваются технологические подходы и методы, используемые при обучении английской грамматике. Освещаются традиционные, коммуникативные и интегрированные стратегии преподавания, с акцентом на то, как инновационные технологии, такие как мультимедийные средства, онлайн-платформы и геймификация, могут улучшить процесс обучения. В статье подчеркивается важность применения интерактивных и дифференцированных методов преподавания, чтобы адаптироваться к потребностям студентов. Также представлены практические примеры того, как эти технологии могут быть внедрены в учебный процесс для улучшения усвоения грамматических навыков и мотивации студентов. В заключение подчеркивается значительная роль технологий в современном преподавании иностранных языков.

Ключевые слова: Грамматика, Традиционный метод, Коммуникативный подход, Интеграция, Инновационные технологии, Интерактивный, Геймификация, Индивидуальный подход, Многоязычие, Языковые навыки, Платформа обучения, Учебные инструменты, Визуальное обучение, Ролевая игра, Жизненный контекст, Онлайн ресурсы, Уровень владения языком, Мотивация, Автономное обучение, Образовательные методы.

KIRISH

Bugungi kunda chet tilini bilish har qachongidan ham muhim. Dunyo globalizatsiyalashib bormoqda va til o'rganish bu jarayonda faqatgina bilim olish uchun emas, balki dunyo bilan integratsiya qilish uchun zarur. Ayniqsa, ingliz tili – dunyoda eng keng tarqalgan muloqot vositasi bo'lib, biznesdan tortib ta'lim va madaniyatgacha bo'lgan sohalarda o'zining ahamiyatini isbotlagan. Ingliz tilini samarali o'rganishning asosiy qismi, shubhasiz, uning grammatikasini chuqur tushunishdan iborat. Biroq, faqat qoidalarga tayangan holda o'rgatish bugungi kun talablariga mos emas. Shu sababli zamonaviy yondashuvlar va texnologiyalardan foydalanish zaruratga aylangan.

GRAMMATIKANI O'QITISHNING AN'ANAVIY YONDASHUVI HAQIDA

An'anaviy metodda asosiy e'tibor grammatik qoidalarni yodlash va ularni amaliy mashqlar orqali mustahkamlashga qaratiladi. Bu yondashuv o'zining qat'iyiligi va aniqligi bilan ajralib turadi. O'qituvchi o'z rejasini ishlab chiqadi, har bir qoidani misollar bilan tushuntiradi, so'ng talabalar mustaqil mashqlarni bajarib, bilimlarini mustahkamlaydi. Lekin bu uslubning bir kamchiligi bor: u ko'proq nazariy bilimga asoslanadi va real hayotiy vaziyatlarda ishlatilishi qiyin bo'lishi mumkin.

KOMMUNIKATIV YONDASHUV VA UNING AFZALLIKLARI

Bugungi kunda talabalar faqat grammatikani o'rganib qolmay, balki uni amaliyotda qo'llashni o'rganishi kerak. Kommunikativ yondashuvning maqsadi aynan shu – talabalarni muloqotga tayyorlash. Ushbu yondashuvda grammatika o'z-o'zidan o'rgatilmaydi, balki amaliy muloqot jarayonida, masalan, rolli o'yinlar, suhbatlar orqali beriladi. Talaba oddiygina qoidani yodlashdan ko'ra, uni qanday ishlatishni bilib oladi. Masalan, o'quvchilar «do'konda xarid qilish» yoki «sayohat qilish» kabi real hayotiy mavzular bo'yicha suhbat qurish orqali qoidalarni o'zlashtirishadi.

INTEGRATSION YONDASHUVNING O'RNI

Grammatikani o'qitishda boshqa ko'nikmalar bilan integratsiya qilish yana bir samarali yondashuv hisoblanadi. Masalan, o'qituvchi bir vaqtning o'zida o'qish, tinglab tushunish va yozuv mashqlarini qo'shib, darsni boyitadi. Bu yondashuv orqali talaba grammatikani faqat nazariy bilim sifatida emas, balki har tomonlama qo'llash mumkin bo'lgan amaliy ko'nikma sifatida o'rganadi.

Innovatsion texnologiyalar va ularning ta'siri. Texnologiyalar zamonaviy ta'lim jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi. Grammatika o'rganishda ham ular samaradorlikni oshirishda katta yordam beradi. Masalan, multimediali vositalar yordamida murakkab grammatik qoidalarni tushuntirish osonlashadi. Interaktiv taqdimotlar, animatsiyalar va videolar orqali talabalar qoidalarni faqat eshitibgina qolmay, vizual ko'rinishda ham idrok etishadi.

Bundan tashqari, onlayn platformalar va ilovalar grammatikani mustaqil ravishda o'rganishga katta imkoniyat yaratadi. Quizlet yoki Duolingo kabi platformalar orqali talabalar mashqlarni bajarish davomida o'yin elementlari bilan tanishib, qiziqarli va o'rgatuvchi muhitda bilim oladi. Gamifikatsiya ham talabalarni rag'batlantirishning samarali usuli bo'lib, ular ball yig'ish yoki mukofot olish orqali o'z maqsadlariga erishishga intiladilar.

O'qitish usulini individuallashtirish. Har bir talaba o'z darajasiga ko'ra bilim olishni afzal ko'radi. Shuning uchun o'qituvchi differensial yondashuvni qo'llashi lozim. Boshlang'ich darajadagi talabalar uchun sodda grammatik tuzilmalar tanlanadi, ilg'or darajadagilar uchun esa murakkab qoidalar va amaliy vazifalar beriladi. Shuningdek, interaktiv metodlar – masalan, juftliklarda yoki guruh bo'lib ishlash orqali talabalar o'zaro muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

XULOSA

Ingliz tili grammatikasini o'qitish faqat qoidalarga asoslanmasligi kerak. Innovatsion texnologiyalar va zamonaviy yondashuvlar jarayonni qiziqarli va samarali qiladi. Bu talabalarni real hayotiy vaziyatlarda o'z fikrlarini ifodalashga tayyorlaydi. O'qituvchilar esa ijodkorlik bilan yondashib, an'anaviy va zamonaviy usullarni birlashtirish orqali yanada boy va mazmunli darslarni tashkil qilishi mumkin. Axir til – bu nafaqat muloqot vositasi, balki dunyoni kashf qilishning qudratli kaliti.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. [Aggarwal, S., & Jca, O. \(2009\). Principles, Methods & Techniques Of Teac. Vikas Publishing House.](#)
2. Солижонов, Ж. (2024). Crafting the lexicon of magic: analyzing JK Rowling's neologisms in translation. *Зарубежная лингвистика и лингводидактика*, 2(4/S), 34-38.
3. Kamoljonovich, S. J. R. (2024). AMALIY TARJIMA ELEMENTLARINING ZAMONAVIY KLASSIFIKATSIYASI.
4. Kamoljonovich, S. J. (2022). JK ROULINGNING FANTASTIK ASARLARIDAGI ANTROPONIMLARNING LINGVO-PERSPEKTIV MUAMMOLARI. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2(1), 334-343. <https://doi.org/10.24412/2181-2454-2022-1-334-343>
5. Kamoljonovich, S. J., & O'G, Y. N. U. B. (2022). BADIY TARJIMA UCHUN TARJIMA USULLARI TAHLILI (IAN TUHOVSKIY ASARLARI MISOLIDA). *Ta'lim fidoyilari*, 18(5), 32-37.
6. Jo'ramurodova, Z., & Solijonov, J. (2022, April). JK ROULINGNING "BIDL QISSANAVIS ERTAKLARI" ("THE TALES OF BEEDLE THE BARD") ASARIDAGI ANTROPONIMLARNING O'ZBEK TILIDAN INGLIZ TILIGA TARJIMA QILISHDAGI MUAMMOLARI. In *МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ: "СОВРЕМЕННЫЕ ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ПАРАДИГМЫ: ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ТРАДИЦИЙ И ИННОВАЦИЙ II"* (Vol. 2, No. 18.03, pp. 554-560). <https://doi.org/10.47100/nuu.v2i18.03.115>
7. Qodirovna, A. Z., & Kamoljonovich, S. J. (2022). JK ROULINGNING, GARRI POTTER VA AFSUNGARLAR TOSHI''ROMANIDAGI SEHRGARLAR OBRAZINI INGLIZ TILIDAN O'ZBEK TILIGA TARJIMA QILISHNING LINGVO-PERSPEKTIV TAHLILI. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2(3), 176-180. <https://doi.org/10.24412/2181-2454-2022-3-176-180>